ጻብጻብ
ፎረም ዲሞክራስያዊ ልዝብ-መልበርን

ጭርሖታት ፎረም፥-

ሕድሪ ስውኣትና መሰረት ዓወታትና'ዩ፤
ዲሞክራስን ፍትሕን ዝሰፈናን ዝተኣማምን ርግኣት ንህዝብና እተረጋግጽን ቅዋማዊትን ናጻን ኤርትራ ንምህናብ ብጽንዓት ንቃለስ፤

ኣልናህዳ-መልበርን
20.01.2007

ተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ፡ ነቲ ኣብ መንጎ ተቓወምቲ ውድባትን ኣብ መንጎ ኣብ ስደት ዝርከብ ህዝብና ዝነበረ ምርሕሓቕ ሰቢሩንን፡ ነቲ ሰፊሑ ዝነበረ ድስኩል ሃዋህውን ኣበራቢሩን። ተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ፡ ኣብ ከተማ መልበርን ዝምጉስ ንጥፈታት፡ ብፍላይ ድማ፡ እቲ ብስውእ ብጻይ ስዩም ዑቕባሚካኤል ዝምራሕ ልኡኽ ኣብ ኣውስትራልያ ዝገበሮ ታሪኻዊ ዑደት ብምኽያድ ምስ ህዝቢ ዘለዎ ምትእትታውንን ምትእስሳርን ኣመስኪሩ። ኣብ ዝሓለፈ 4 ኣዋርሕ ድማ፡ ብኣባላት ሰውራዊ ባይቶ ዝኾኑ ብጾት ሃይለ ገብሩን ዓብደልቓድር ህብትየስን እተመርሐ ንውጽኢት ናይ 6ይ ሃገራዊ ጉባኤ ንምብራህን ንምግላጽን እተጸውዐ ሰሚናር ዘጠቓለለ ብርክት ዝበለ ንጥፈታት ኣብ ከተማ መልበርን ተኻይዱ። ከምኡ ውን፡ ተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ፡ ምስ ጠለባት ናይ'ዚ ህልዊ መድረኽ'ዚ ዝሳነን፤ ንውድቀት ናይ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ዝዓለመን፤ ድሕሪ ውድቀት'ቲ ስርዓት ክሰላሰል ንዘለዎ መደባት ዝቐርጽን ዲሞክራስያዊ ስርዓት ንምህናጽን ንውድቡ ኣፍሪሱ ብሓድሽ ፖለቲካዊ ሰልፊ ንምትካኡን ተበጊሱ ከምዘሎ ብወግዒ ኣዊጁ። ኣብ ርእሲ'ዚ፡ ብኣጋጣሚ መዓልቲ ሰማእታት ኤርትራ (ዝኽሪ ተጋሩባ)፡ ኣገዳሲ ሰሚናር ኣካይዱ። ሕጂ ድማ፡ ብመሪሕነት ጨንፈር መልበርን ብውሕሉልን ዝነኣድን ኣገባብ ዝተሰናድአ ዲሞክራስያዊ ናይ ልዝብ ፎረም ኣሰላሲሉ።

ብቀዳም ዕለት 27.01.2007 ብቐትሪ ክጠራቐሙ ዝጀመሩ፡ ብኣዳለውቲ ናይ'ቲ ፎረም ብጥንቃቐ እተመርጹ ዕዱማት፡ ነቲ ኣኼባ ዝካየደሉ ኣደራሽ ክመልእዎ ተራእዩ። ኣብ'ዚ ኣገዳሲ ኣኼባ ንምስታፍ ካብ ዝተፈላለያ ኣውራጃታት ኣውስትራልያ ዝመጹ ዕዱማት ውን ነበሩ።

ኣብ'ዚ ፎረም'ዚ፡ ከም መበገሲ ናይ ክትዕ ክኸውን ተባሂሉ፡ ኣቐዲሙ ተዳልዩ ዝጸንሐ ሰለስተ ወረቓቕቲ ቀሪቡ። ከምኡ ውን፡ ብዛዕባ ስርሓት ሲቪላዊ ማሕበራት ኣብ ኣውስትራልያ ዝገልጽ ራብዓይ ወረቐት፡ ኣብ'ቲ ሰሚናር ቀሪቡ።

ዶክተር ብርሃን ኣሕመድ ዘዳለዎ ቀዳማይ ወረቐት፡ ከመይነት ኣሰራርሓ ስርዓተ-መንግስቲ ኣብ ኣውስትራልያን፤ ሃገር ኣብ ምምሕዳር፡ ካብ ኣውስትራልያ ክንመሃሮ እንኽእል ተመኩሮን ዝገልጽ ወረቐቱ ኣቕሪቡ። ኣስዒቡ፡ ዶክተር ሰላሕ ኢብራሂም፡ ማሕበራዊ ፍትሒ ብዝምልከት ብዛዕባ'ቲ ጉዳይ ዝተገብረ ምዕቡል ስነፍልጠታዊ ምርምርን ዘጠቓለለ ሰፊሕን ኩሉ መዳያውን መግለጺ ዝሓዘለ ጠቓሚ ወረቐት ኣቕሪቡ። እዚ መጽናዕቲ'ዚ ድማ፡ ነቲ ወኪል ተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ ብትኹረት ዘልዓሎ ጉዳይ ናይ ዕዳጋዊ ምጣነ-ሃብቲን ፍትሒ ንጽጉማት ሸነኻትን ምርግጋጽን ዝብል ኣምር፡ ናይ'ቲ ንምምስራቱ ዝሕለን ዘሎ ሰልፊ መምርሒ ንምግባሩ ኣብ ዝካየድ ናይ መዛዘሚ ናይ ምትዕርራይ ስርሓት (formulation)፡ ናቱ ጽልዋ ክህልዎ ምዃኑ ብሩህ ኢዩ።

እታ ቀንድን ሳልሰይትን ወረቐት እታ ብዛዕባ ምምስራት ሰልፊ ብዝምልከት ዘሎ ኣጠማምታን ሓፈሻዊ ትልምታትን እትገልጽ ብተጋዳላይ ሃይለ ገብሩ፡ ኣባል ሰውራዊ ባይቶን ወኪል ውድብ ኣብ ኣውስትራልያን ዝቐረበት ኢያ። ተጋዳላይ ሃይለ ኣብ መግለጺኡ፡ ነቲ ኣንጻር ዲክታቶርያዊ ስርዓት ኣብ ዝካየድ ቃልሲ ኣብ ምሕያልን፡ ኣብ መጻኢት ኤርትራ ዲሞክራስያዊ ስርዓት ንምትካልን እንኽተሎ ኣገባብን፡ ሓድሽ ኣተሓሳስባ ዝሰረቱ ሳልሳይ መንገዲ ክኸውን ይግባእ በለ። ኣብ'ቲ ተጋ/ሃይለ ዘቕረቦ ወረቓቕቲ ሰፊሩ ዝነበረ ሓሳባት፡ ተመሳሳሊ መደብ ዕዮ ዘለዎም ውድባት ኣብ ሓደ ሰልፊ ክጽንበሩ ከምዘለዎምን፤ እዚ ዕማም'ዚ ንጽባሕ ዘይብሃሎ ናይ ሎሚ ዕማም ምዃኑን ዝሕብር ነበረ። እቲ ሳልሳይ ኢሉ ዝጸውዖ መንገዲ፡ ካብ ውርሻታትናን ቃልስታትናን ተመኩሮታትናን ጅግንነትናን ካብ ዓወታትናን፡ መን ኣረጋጊጽዎ ብዘየገድስ፡ ዝመንጨወ ክኸውን ከምዝግባእን፤ ካብ'ቲ ኣዝጊብናሉ ዝጸናሕና ናይ ቀደም ኣተሓሳስባን ኣሰራርሓን ክንወጽእ ዝዕድምን ነበረ። ከምኡ ውን፡ እቲ ሳልሳይ መንገዲ፡ ንናኣሽቱ ይኹን ንዓበይቲ ዘይፈላሊ ንረብሓ ናይ ኩሉ ዘገልግል (win-win-win) ሃገራውን ዓልማናውን ኣቕጣጫ ዝኽተል ክኸውን ኣለዎ ኢሉ። እቲ ዘቕረቦ ወረቐት ድማ፡ እቲ ቀኑጠባዊ መርሆ ናይ ዕዳጋ ውድድር ኰይኑ፡ እቲ መንግስቲ ወይ ሰልፊ ግን፡ ንረብሓ ናይ ድኻታትን ውጹዓትን ሸነኻት ውን ክሰርሕ ከምዘለዎ ዝእምት ነበረ።

ብዛዕባ'ቲ ፖለቲካዊ ሰልፊ ብዝምልከት ከኣ፡ ብቐዳምነት ንገዛእ ርእሱ ናይ ዓወት መሳርሒ ዝውንንን፥ ከምኡ ውን፡ ካልኦት ንዘረጋግጾ ዓወታት ዘመጒስን፥ ንግደ ናይ ቅድም ኢሎም ክጋደሉ ዝጸንሑን ዝጋደሉ ዘለዉን ገዳይም መራሕቲ ዘኽብርን ሓድሽ ደም ኣብ'ቲ ሰልፊ ዝሕውስን ክኸውን ኣለዎ። ምሕዳስ ክበሃል ከሎ ግን ኣተሓሳስባ ድኣ'ምበር ዕድመ ጥራሕ ማለት ከምዘይኰነ ርዱእ ክኸውን ይግባእ ኢሉ።

ንኣገባብ ኣሰራርሓ ብዝምልከት ድማ፡ ካብ ሕሉፍ ዝተፈልየ ክኸውን ከምዘለዎ፤ እዚ ማለት ድማ ካድራትን መራሕትን ኣባላትን እቲ ሰልፊ፡ ናይ ምንቅቓሕን ምልመላን ኮርሳት እናወሰዱ ንነብሶምን ነቲ ሰልፎምን ዘማዕብልሉ ኩነታት ክፍጠር ኣለዎ ኢሉ። ብሓደ ራእይን ብሓደ ስትራተጂን ዝተዓጥቀ ሰልፊ ክንውንን እንተደኣ በቒዕና ድማ፡ ስርዓት ኢሳያስ፡ ኣብ ትሕቲ ዝኾነ ይኹን ኩነታት እንተወዲቑ፡ ነቲ ዝፍጠር ባዶነት ንምምላእ ብቕዓት ኣሎ ማለት'ዩ ክብል ኣረዲኡ።

ተጋዳላይ ሃይለ ገብሩ ዘቕረቦ ወረቐት፡ መሰረት ናይ ሓድሽ ሓሳባትን ምስ'ዚ መድረኽ ዝሳነ ሓድሽ ስትራተጅን ዝውንን ሰልፊ ንምምስራት ዝሕግዝ እተማልአ ርእይቶን ንመጻኢት ዲሞክራስያዊትን ናጻን ኤርትራ ዝጠቅምን ሓሳብ ዝሓዘለ ኢዩ። ተጋዳላይ ሃይለ ገብሩ፡ ብልዙብን እሩምን ኣገባብ ንሰማዕቱ መልእኽቱ ናይ ምምሕልላፍ ብቕዓት ስለዘለዎ፡

ኣኼበኛታት መብርሂታት ይኹን ርእይቶ ኣብ ዝህብሉ ዝነበሩ እዋን ናብኡ ብዝያዳ የተኾሩን ምስኡ ይተሓባበሩን ነይሮም።

ብሓፈሻኡ፡ ብሃገራዊ ዕማም ዝግደስ ሰፊሕ ክፋል ህዝብና ኣብ ምምስራት ሓድሽ ፖለቲካዊ ሰልፊ ዘሳትፍ፡ ብተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ ዝተወስደ ተበግሶ፡ ኣብ ሜዳ ኤርትራ ናይ መጀመርያ ሓድሽ ኣገባብ ኢዩ። እዚ ኣገባብ'ዚ ከኣ ናይ ዝበዝሑ ኣካላት ናይ ህዝብና ሓሳባትን ባህግታትን ዝውክል ሓያልን፤ ናይ ዝሰፍሐ ህዝቢ ደገፍን ተቐባልነትን ዘለዎ እተማልአን ፖለቲካዊ መደብ ዕዮን ዝውንንን፤ ሃገር ንምምራሕ ብቕዓት ዘለዎ ፖለቲካዊ ሰልፊ ንምምስራትን ዘኽእል ኢዩ።

ብዛዕባ'ቲ ብተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ ኣብ ከተማ መልበርን ዘካየዶ ሰሚናር ከነመሓላልፎ እንኽእል ናይ መጀመርያ ስእሊ እዚ'ዩ። ኣብ መጻኢ ድማ፡ መታን ኵሉ በቲ ዝተኻየደ ሰሚናር ክርባሕ፡ እቲ ናብ ሰሚናር ዝቐረበ ወረቓቕቲ ክንዝርግሕ ኢና።

ኤርትራዊ ማሕበረ-ኮም ኣብ ኣውስትራልያ፡ ንመሪሕነት ተሓኤ ሰውራዊ ባይቶን ነቶም ካብ ዝተፈላለዩ ኣውራጃታት ዝመጹ ዕዱማትን ልክዕ ከም ሓደ ስድራ ቤታዊ ምሸት ብዝመስል ኣገባብ'ዩ ኣብ መደበሩ ኣስተናጊድዎም። ኣብ'ዚ ምሸት'ዚ ድማ፡ ኣኼበኛታት ናይ ሰላምን እንቋዕ ብደሓን ኣራኸበናን ሰላምታን ንምልውዋጥን፤ ብዛዕባ'ቲ ዝወዓልዎ ኣኼባ ከውግዑን ነቶም ዓደምቲ ከመስግኑን፥ ከም'ዚ ዝኣመሰለ ጠቓሚ ሰሚናር ብቐጻልነት ክካየድ ኣለዎ ዝብል ለበዋታቶም ከስምዑን ዕድል ረኺቦም።

ከምኡ ውን፡ ተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ ብግዲኡ፡ ንመርገጻትን ግደን ዜናዊ ማዕከናት ብሓፈሻ፡ እተን ኣብ ኣውስትራልያ ዝመደበረን ናይ ኤርትራውያን መርበባት ኢንተርነትን (ፈረጀት፡ ዖና፡ ኣል ናህዳን) ድማ ብፍላይ፡ ናይ መጐስ ምስክርነት ወረቐት ብምዕዳል ንግዲኦም ዘለዎ ክብል ዝበለ ኣድናቖትን ምስጋናን መጐስን ገሊጹ። ተጋዳላይ ሃይለ ገብሩ ኣብ ዝሃቦ ናይ ምስጋና ቃል፡ እዚ ንግደን ናይ'ተን ንዲክታቶርያዊ ስርዓት ኢሳያስ ዝቃወማን ዓቢ ሃገራዊ ግደ ዝጻወታን ዘለዋ መርበባት ሓበሬታ ዝውሃብ ዘሎ ናይ መጐስ ምስክርነት ወረቐት'ዚ፡ ብኣቦ መንበር ውድብና ነበር፡ ስውእ ስዩም ዑቕባሚካኤል'ዩ ክፍረም ዝሕሰብ ነይሩ፤ እንተኾነ፡ በቲ ዘጋጠመ ሃንደበታዊ መስዋእቲ፡ ብጻይ ወልደሱስ ዓማር፡ ኣቦ መንበር ተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ'ዩ ፈሪምዎ። ኣኼበኛታት፡ ነዚ ምስክርነት ናይ ምሃብ ሰናይ ምግባር'ዚ ብብርቱዕ ጭብጨባ ኢዮም ደገፎም ገሊጾም።

ንሕና፡ ኣብ ናይ ኤርትራውያን መርበባት እንነጥፍ ዘሎና ኣሕዋት ድማ፡ ንመሪሕነት ተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ፡ በዚ ዝወሰዶ ተበግሶ ምስጋናና እናገለጽና፤ በዚ ሒዝናዮ ዘሎና መርሆ ክንቅጽል ምኳና ቃል ንኣቱ። እቲ ተዋሂቡና ዘሎ ምስክርነት ድማ፡ ንተራናን ሓላፍነትናን ብዘተዓጻጽፈ ኢድ ክነዛይድ ከምዘተባብዓና ከነረጋግጽ ንፈቱ።

20 10:05AM